

नवीन निवासी व अनिवासी इमारती
बांधकाम प्रस्ताव सादर करताना
अनुसरावयाची कार्यपद्धती.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक बांधकाम विभाग
शासन निर्णय क्र.बीडीजी-२०१४/प्र.क्र.९६/इमा-३
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक ३०.०८.२०१६

संदर्भ- सा.बां.विभाग शासन निर्णय क्र.बीडीजी २०१४/प्र.क्र.९६/इमा-३ दि.८ जुलै, २०१४

प्रस्तावना-

संदर्भीय शासन निर्णयान्वये नवीन वास्तु/इमारतीच्या प्रशासकीय मान्यते संदर्भातील प्रस्ताव सादर करताना अनुसरावयाची कार्यपद्धती तसेच प्रस्तावासोबत विविध बाबीसंबंधात संबंधित विभागाचे अपर मुख्य सचिव /प्रधान सचिव/सचिव यांनी सादर करावयाचे प्रमाणपत्र इत्यादी बाबत आदेश निर्गमित करण्यात आले होते. सदर प्रमाणपत्र सादर करत असतांना आणखी काही बाबींची पूर्तता करून प्रमाणपत्रामध्ये त्या बाबी नमूद करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

नवीन वास्तू /इमारतीच्या प्रशासकीय मान्यता संदर्भातील प्रस्ताव सादर करताना येथून पुढे खालील सर्व बाबींचा समावेश असलेले प्रमाणपत्र संबंधित प्रशासकीय विभागाचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव यांनी प्रस्तावासोबत सादर करणे अनिवार्य राहिल.

- १) राज्यातील सध्याच्या अस्तित्वातील सर्व इमारतींचा योग्य वापर पूर्णपणे करण्यात येत आहे. ज्या शहरांमध्ये नवीन इमारत अथवा अस्तित्वातील इमारतींच्या विस्तारीकरणाच्या बांधकामाचा प्रस्ताव तयार करण्यात आलेला आहे, त्या शहरांमध्ये “अस्तित्वातील शासकीय इमारती पूर्णपणे वापरात असून वापरण्यायोग्य क्षेत्रफळ कुठेही उपलब्ध नाही.” अशा आशयाचे प्रमाणपत्र संबंधित विभागाच्या प्रादेशिक प्रमुखाकडून प्राप्त करून घ्यावे.
- २) सध्याच्या सर्व इमारतींमध्ये तसेच इमारतीच्या प्रांगणात निकामी वाहने, फर्नीचर, निकामी संगणक, जुनी टंकलेखन यंत्रे इत्यादी सामुग्री निर्लेखित करण्यात आली असून, त्याची योग्य ती विल्हेवाट लावण्यात आलेली आहे व ते इमारती आवारातून बाहेर काढण्यात आलेले आहे.
- ३) सध्याच्या सर्व इमारतींमधील सर्व कार्यालयातील अभिलेखांचे निंदणीकरण पूर्ण करण्यात आले असून, सर्व अभिलेखांचे “अ”, “ब”, “क” व “ड” याप्रमाणे वर्गीकरण करण्यात आलेले आहे.
- ४) सध्याच्या सर्व इमारतींमध्ये आवश्यकतेप्रमाणे पुरुष व महिलांसाठी स्वतंत्र प्रसाधनगृहे आहेत.
- ५) दिव्यांग व्यक्तींना शासकीय कार्यालयांमध्ये अडथळा विरहीत मुक्त संचार करण्याच्या दृष्टीने इमारतींमध्ये रॅम्पस/रेलींग, प्रसाधनगृहे इत्यादींची तरतूद अंदाजपत्रकात करण्यात आली आहे.
- ६) इमारतीच्या अंदाजपत्रकात आगप्रतिबंधक उपाययोजनेची तसेच रेन वॉटर हॉर्वेस्टिंगची तरतूद करण्यात आली आहे.
- ७) नवीन कार्यालयीन इमारतींचे प्रस्ताव असल्यास फर्नीचरकरिता योग्य तरतूद करण्यात आली आहे.
- ८) सार्वजनिक बांधकाम विभागाने तयार केलेल्या “बांधकाम मागोवा प्रणाली”(Construction Tracker) मध्ये संबंधित विभागांच्या सर्व कामांची माहिती अद्यावत करण्यात आली आहे.

- ९) ज्या नवीन इमारतीचे बांधकाम प्रस्तावित आहे त्या इमारतीकरिता एकुण मंजूर शासकीय पदे, उपलब्ध असलेली शासकीय पदे व रिक्त राहणारी शासकीय पदे याबाबतची सविस्तर माहिती व पदे रिक्त राहत असल्यास संबंधित विभागामार्फत करावयाची त्याबाबतची उपाययोजना.
  - १०) प्रस्तावित निवासी/कार्यालयीन इमारतीशी समांतर असलेली निवासी/कार्यालयीन इमारत त्या परिसरामध्ये आहे का? असल्यास त्याबाबतची परिपूर्ण माहिती सादर करावी.
२. नवीन वास्तु/इमारत यांच्या प्रस्तावांसोबत वरील बाबींचा समावेश असलेले प्रमाणपत्र सादर केले नसल्यास, नवीन प्रस्तावांचा विचार केला जाणार नाही.
  ३. ज्या कामांना संबंधित विभागामार्फत प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली जाते, त्या विभागाचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव यांनी वरील बाबींचा समावेश असलेले प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेऊन खातरजमा करावी व त्यानंतरच प्रशासकीय मान्यतेचे आदेश निर्गमित करावेत.
  ४. सर्व नवीन वास्तु यापुढे हरित इमारती (Green Building) असतील याची दक्षता सर्व सचिवांनी घ्यावी.

सदरहू शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०१६०८३०१२०७०२८४१८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(स्वाधीन क्षत्रिय)

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
२. मा. मंत्री, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. राज्यमंत्री, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
५. सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. सर्व विभागीय आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य
७. सर्व जिल्हाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
८. उप सचिव व आंतर वितीय सल्लागार, सा.बां.विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. सर्व मुख्य अभियंता/अधीक्षक अभियंता/कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग
१०. निवड नस्ती(इमारत-३)